

Πέμπτη 16 Ιουλίου ΘΙΑΣΟΣ «ΑΤΤΙΣ» · Θ. Τερζόπουλου
"ΠΕΡΣΑΙ" του ΑΙΣΧΥΛΟΥ

Μετάφραση ΠΑΝΟΣ ΜΟΥΛΑΣ.
Δραματουργική επεξεργασία και σκη-
νοθεσία ΘΟΔΩΡΟΣ ΤΕΡΖΟΠΟΥΛΟΣ.
Σκηνικά-κοστούμια ΓΙΩΡΓΟΣ ΠΑΤΣΑΣ.
Μουσική αποσπάσματα από τον
Επίκυκλο 2 του ΓΙΑΝΝΗ ΧΡΗΣΤΟΥ.
Κλαρίνο ΝΙΚΟΣ ΦΙΛΙΠΠΙΔΗΣ.
Σύνθεση ήχων ΤΑΚΗΣ ΒΕΛΙΑΝΙΤΗΣ.

ΔΙΑΝΟΜΗ

(με τη σειρά εμφάνισης)

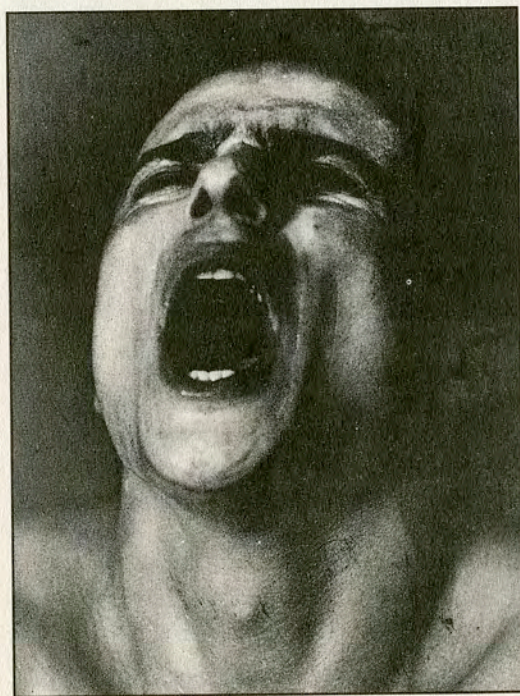
ΧΟΡΟΣ Τάσος Δήμας

Καλλιόπη Ταχτσόγλου

ΑΤΟΣΣΑ Ευρύκλεια Σωφρονιάδου

ΑΓΓΕΛΙΟΦΟΡΟΣ-ΞΕΡΗΣ Νίκος Σαρρόπουλος

ΔΑΡΕΙΟΣ Σοφία Μιχοπούλου

Στους Πέρσες του Αισχύλου παρακολουθούμε τον καταποντισμό μιας αυτοκρατορίας η οποία ξεπεράστηκε ιστορικά, έκλεισε τον κύκλο της και καταρρέει γιατί ήταν θανατηφορικές οι δομές της: ηγεμονική εξουσία, πολυεθνική πανσπερμία, πετρωμένα θεοκρατικά μοντέλα, κατακτητικοί πόλεμοι με μισθοφόρους και δούλους. Επακόλουθα στοιχεία της παρακμής, η μταισιόδοξη κλιδή, η έπαρση, η αλαζονεία, η ασέβεια, η Ύβρις. Οι Πέρσες παρήκμασαν κοινωνικά, ηθικά και ψυχολογικά. Ακολουθεί και η στρατιωτική συντριβή τους.

Στους Πέρσες, ο Αισχύλος θα αναφερθεί με ποιητικό τρόπο στο θάνατο, που έχει ρίξει τη σκιά του πάνω στους Πέρσες και θα περιγράψει το "τελετουργικό" της ταφής. Αποκαλυπτικό προμήνυμα θανάτου το γήρας (η γερασμένη Ασία, η γερασμένη Άτσοσα, οι γέροντες του Χορού). Επίσης το ευνοχιστικό για τον Ξέρξη και τους Πέρσες όνειρο της Άτσοσας, το μάταιο κάλεσμα-ξόρκι του νεκρού Δαρείου, η συντριμμένη ψυχολογία του Ξέρξη, η μεταφυσική-θεοκρατική μοιρολατρεία των Περσών. Την ασέληνη νύχτα θα ταραξούν τα βογκητά από τις ψυχές των νεκρών του Περσικού στρατού. Η αυτοκρατορία πεθαίνει, ενταφιάζοντας τις δομές που κατέρρευσαν. Οι γέροντες, η Άτσοσα, ο Ξέρξης ουσιαστικά όλων αυτών των δομών, όλοι σε χορό του θανάτου θα επιμεληθούν τη δική τους ταφή. Μοιρολογούν εαυτούς και αλλήλους. Η μελαγχολία τους μετουσιώνεται σε ασυνείδητη επιθυμία θανάτου, επιθυμία μιας τελικής απόλυτης ηρεμίας. Σχεδόν έχουν ζητήσει από το Δαρείο να παίξει το ρόλο του βαρκάρη στο μακρυνό τους ταξίδι. Σε συνειρμό θα μας έρθουν τα λόγια του Οιδίποδα: "ήδη γαρ έρψω τον τελευταίον βίον κρύψων παρ' Αΐδην".

60 Διακριτικά και από μακριά έρχεται η αντίστιξη για κάποιους Έλληνες, που έχουν έρωτα για τη ζωή, έρωτα για τον άνθρωπο, την ελευθερία, την Πατρίδα, τη γνώση, την τέχνη, τη Δημοκρατία. Τους Αθηναίους, που έφτιαξαν τους Θεούς τους στα μέτρα τους και μετουσίωσαν την Ειμαρμένη σε Δικαιοσύνη. Με το πέραςμα του χρόνου έγιναν και οι δικές τους δομές θανατηφορικές.

«Στο θέατρο του Τερζόπουλου, ο μύθος δεν είναι παραμύθι, αλλά μια φλέγουσα εμπειρία. Η πρόβα δεν είναι φορτωμένη από θεωρία, αλλά μια περιπέτεια, ένα ταξίδι βαθιά μέσα στο τοπίο της μνήμης, μια αναζήτηση του χαμένου κλειδιού της ενόπτας ανάμεσα στο σώμα και τον λόγο».

ΧΑΙΝΕΡ ΜΙΛΛΕΡ

Η παράσταση αντιμετωπίζει τον Αισχύλο εκσυγχρονιστικά, μέσα από μορφοπλαστική και κινησιολογική έρευνα, μέσα από τη χωρίς κάθαρση ιδεολογία του σημερινού καταστροφισμού.

ΕΛΕΝΗ ΒΑΡΟΠΟΥΛΟΥ
ΒΗΜΑ, 1/9/91

Οι ηθοποιοί του Τερζόπουλου στα προηγούμενα έργα του συστρέφονταν για να εκφράσουν τη ζωή ή για να μας κοινωνήσουν τον πόνο, αλλά το μόνο που βλέπουμε τώρα είναι η παγωμένη παραιτήση μπροστά στο θάνατο. Τα σώματα είναι ακίνητα ή λικνίζονται σε μια τελετή κάθαρσης για να εξορκίσουν το τέλος της ζωής. Ο Τερζόπουλος έλαβε την υποθήκη του Αισχύλου και μας καλεί να πάρουμε μέρος σε μια πρωτόγονη μινιμαλιστική τελετή. Μας δείχνει τον τρόπο που η Αρχαία τραγωδία μιλά στους σύγχρονους και τη «μεταφράζει» σε μια δυνατή οπτική γλώσσα: Η απόγωση του σώματος χρησιμοποιείται για να εκφράσει την οικουμενική απόγωση.

Η Ελληνική τραγωδία, όπως η Κασσάνδρα, μιλάει την αλήθεια, που εμείς δεν πιστεύουμε αλλά ωστόσο μας διαμορφώνει. Ο Τερζόπουλος με τον τρόπο που παρουσιάζει την Ελληνική τραγωδία σημαίνει για μας την Κασσάνδρα. Ίσως, για μια ακόμα φορά, αν αρνούμαστε να ακούσουμε, να δούμε και να πιστέψουμε θα αναγκαστούμε να διδαχτούμε μέσω της προσωπικής μας οδύνης.

ΜΑΡΙΑΝ ΜΑΚΝΤΟΝΑΛΤ, Πανεπιστήμιο Καλιφόρνιας, Σαν Ντιέγκο

Στον κόσμο μας επικαιροποιώντας το μήνυμα των Περσών, ο πόλεμος έρχεται στο σπίτι μας μέσω της τηλεόρασης, με τέτοιο τρόπο που μετατρέπεται σ' ένα ακίνδυνο ψυχαγωγικό φιλμ.

Για τον Τερζόπουλο η σημασία αυτής της τραγωδίας ταυτίζεται κυρίως με το θρήνο του χορού, ο οποίος μεταπλάθεται σ' ένα τραγούδι, πάνω στην αναγκαιότητα να ξαναβρεθεί ο Οίκτος για τον άνθρωπο.

ΕΝΡΙΚΟ ΦΙΟΡΕ, ΜΑΤΤΝΟ, Νάπολη - 24/11/91

Φρίκη, πόνος και θλίψη διαπερνούν κάθε ιστό του σώματος των ηθοποιών και βρίσκουν συνεχώς μια νέα συμβολική έκφραση, εμπλουτισμένη με μια πλατιά γκάμα χαρακτηριστικών μινιμαλιστικών χειρονομιών και αργόσυρτων τυπικών κινήσεων.

Έτσι, οι "Πέρσες" εξελίσσονται σε μια επιβλητική, άχρονη εικόνα αποτροπής του πολέμου που μόνο ολέθριος μπορεί να είναι!

ΚΛΑΟΥΣ ΜΠΑΣΣΕΜΠΕΝ, Μπερλίнер Τσάιτουγκ, Βερολίνο - 17/10/91

Τη φρίκη του πολέμου, τον πόνο των πιτημένων, αυτά που συνήθως αποκρύβει η ιστορία, θέλει να μας δείξει ο Θόδωρος Τερζόπουλος. Σε μια εποχή με ηλεκτρονικά μέσα επικοινωνίας, που μας πλασάρουν την απατηλή εικόνα ενός υποτιθέμενου "καθαρού πολέμου", ο Θ.Τ. ανεβάζει την τραγωδία του Αισχύλου, ως επιθανάτια αγωνία των σωμάτων.

ΣΑΝΤΡΑ ΛΟΥΤΣΙΝΑ, Ταγκεσπίγκελ, Βερολίνο - 17/10/91

Στο Φεστιβάλ Φθινοπώρου της Βαρκελώνης ξεχώρισε η παράσταση των ΠΕΡΣΩΝ του Αισχύλου, της Ελληνικής Ομάδας ΑΤΠΣ. Η παράσταση αρχίζει, τονίζοντας το προαίσθημα της καταστροφής του Περσικού στόλου και τελειώνει μ' έναν άγριο συγκλονιστικό θρήνο.

RENE SOLIS, ΛΙΜΠΕΡΑΣΙΟΝ, Παρίσι - 17/11/91

Οι ηθοποιοί λειτουργούν και κοινωνούν το τραγικό ως μύστες μιας αρχαίας τελετουργίας, χαρίζοντας κομμάτια από το σώμα και την ψυχή της, για τη μέγληψη της τραγικής ποίησης στους θεατές.

ΧΡΗΣΤΟΣ ΧΕΙΜΑΡΑΣ, "ΡΕΥΜΑΤΑ", 10/9/91